

A LOGISZTIKA ÉS AZ INFRASTRUKTÚRA KAPCSOLATA A KÖZMŰVES IVÓVÍZELLÁTÁSSAL ÉS SZENNYVÍZTISZTÍTÁSSAL ÖSSZEFÜGGÉSBEN

Kovács Mihály

Alföldvíz Zrt., Békéscsaba, Dobozi út 5.

kovacs.mihaly@alfoldviz.hu

Bár a közműves ivóvízellátás és szennyvízelvezetés a logisztikai definíciók alapján nem minősül csővezetékes szállításnak, viszont ha csak a háztartási vízellátás, szennyvízelvezetés folyamatait vizsgáljuk is meg kell felelni a 9M elv kihívásainak és küldetésének. Előadásomban a víziközmű szolgáltatás ivóvíz- és szennyvíz ellátási láncába kívánok betekintést nyújtani, hangsúlyozva a logisztikai kihívásokat, kifejezetten azt a legfőbb igényt, amely a szakmát érintő társtudományok ismereteit integrálva létrehozhatja, és hosszú távon fenntarthatja a működés legoptimálisabb lehetőségeit. Munkámban a felhasznált adatok, összehasonlítások értékei saját szervezetünk, illetve a Magyar Víziközmű Szövetség (MaVíz) forrásaiból származnak.

A különböző szolgáltatási rendelkezésre állási igények, az ellátás biztonságát és frissességét állítják versenybe. A távlati tervezés több tudományterület bevonását igényli. Nagy segítség a mi ágazatunkban is az informatikai fejlődés egyrészt a folyamatok irányításában, másrészt a döntés előkészítő modellezésben is.

Prezentációmban bemutatom a múlt remekműveit a római fürdők víz és szennyvíz rendszereitől az ipari forradalom kezdetéig. Számottevő teljesítményt nyújtottak a korabeli vezetékek és művek, akárcsak a tervezőik. A jelenlegi üzemelő létesítmények, vezetékek nagy része még más igények szerint készült, mint amelyeket most támasztunk velük szemben. 1990. óta a vízfogyasztás 50 %-kal esett vissza. A szennyvíz rácsatlakozások aránya általában kevesebb, mint a tervezett mennyiség, amely gyengébb tisztítási hatásfokkal, vagy több ráfordítással jár. Normál üzemben a víziközmű vezetékek esetében a környezeti kölcsönhatások alacsonyabbak, mint más szállítási módban: helyigény, zaj, por, levegő- és talajszennyezés. A vezetékek fenntartások a folytonosság biztosításából (korrózió, állagromlás, szivárgás megelőzése) és a minőség megőrzéséből (fizikai és kémiai tisztítás) tevődnek össze. Az üzemelési rendellenességek és üzemzavarok akár súlyos károkat is okozhatnak a környezetben.

Az óceánok, tavak folyók esetében egy globális szervezet (IWRM) szabályozza, koordinálja a szükséges folyamatokat. Az ivóvízkincs eloszlása egyenlőtlen, ezért a célok, a jövőkép érdekében szükséges az érintett területek és tudományok integrálása. Elsődleges a vevői érték hozzáadása. Ezen túl fontos a technológiák, az ökológiai, gazdasági, energetikai, szociális és informatikai szempontok integrációja. A fenntarthatósághoz szükség van az érintettek együttműködésére, szinergiára és elővigyázatos vízkészlet gazdálkodásra.

Áder János Köztársasági Elnök Úr felszólalt a 2015 decemberében rendezett ENSZ Párizsi Klímacsúcs rendezvényén. A „Föld védelme, tiszta ivóvíz” programhoz a MaVíz szervezete is csatlakozott. A legérintettebb a felnövekvő generáció, így az ő tájékoztatásuk, informálásuk a legfontosabb, hiszen a problémákat leginkább ez a nemzedék képes megelőzni. A beruházások mennyisége helyett célszerűbb a jelenlegi rendszerek hatékonyságát javító minőségi beruházásokra koncentrálni. Ez pedig a jelenben kíván többlet ráfordításokat erőforrásban, kreativitásban és együttműködésben.